

Esitutk. tsto 29/2.5.1978

M

HELSINKI ETELÄ-KAARELA

Mahdollisten kivi-
autisten asuinpaikka-
alueiden kockaivaukset

Lea Väkeväinen 1977

Sisälllys

	sivu
Johdanto	2
Kaivauspaikan esittely	3
Kaivausvaiheet	3
Kaivausalue I	4
Kaivausalue II	4
Kaivausalue III	5
Luettelo kartoista	7
Kopio peruskartasta 2043 01 HÄMEENKYLÄ, painettu 1958, A 4	8
Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta I	A 4 9
Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta II	A 4 10
Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta III	A 4 11

Johdanto

Lokakuussa 1977 sain museoviraston esihistorian toimistosta määräyksen suorittaa koekaivaukset Helsingin Etelä-Kaarelassa, Vanhan Nurmijärventien ja Kalannintien kulmauksesta alkavaksi suunniteltu Kaarelan keskustaan johtava kävely- ja pyörätie kulkee kolmen kivikautisen asuinpaikka-alueen ohi. Alueilta inventointiin liittyvät löydöt: KM 15146:1-3, 15406:1-7, 15778, 15147:1-3, 15407:1-3, 15779, 3055.

Kaivaukset suoritettiin ajalla 6-17.10.1977. Helsingin kaupungin katurakennusosaston myöntämän määrärahan suuruus oli 10 000 mk. Kai-
vetun alueen suuruus oli yhteensä 51 m².

Helsingissä 31.12.1977

Lea Väkeväinen

HELSINKI ETELÄ-KAARELA

Koekaivaus mahdollisten kiviakautisten asuinpaikkojen toteamiseksi
1977.

Kylä: Etelä-Kaarela

Maanomistaja: Helsingin kaupunki, osoite Helsingin kaupungin katu-
rakennusvirasto PL. 164, 00131 Helsinki 13.

Peruskartta: 2043 01 HÄMEENKYLÄ, painettu 1958

Kaivausalueiden koordinaatit: I; x = 8270
y = 4846
II; x = 8252
y = 4870
III; x = 8224
y = 4900

Aikaisemmat tutkimukset: V. Lehtosalon Helsingin pitäjän kiinteät mui-
naisjäännökset 1962.

Sivut 8-11 ovat kertomukseen liittyviä karttoja.

Luettelo kartoista on kertomuksen lopussa s. 7

Kaivausvaiheet

Kolmen metrin levyisellä ja n. 600 metrin pituisella tielinjalla kaivet-
tiin kolmessa eri kohteessa tielinjan suunnassa 1 x 1 metrin suuruisia
koekuoppia yhteensä 51 kpl. Koekuopat sijaitsivat 6-40 metrin etäisyydel-
lä toisistaan ja numeroitiin juoksevin numeroin 1-51 sekä sidottiin
tielinjan merkkipaaluihin 1-12 (kartat ss. 9-11). Kuopat kaivettiin
lapiolla 40-60 cm:n syvyyteen ja niistä ei piirretty karttoja. Alueella
ei myöskään suoritettu pintavaaitusta.

Kaivausalue I

Kartat ss. 8, 9.

Aikaisemmat löydöt: KM 15146:1-3, 15406:1-3, 15778

Kaivausalue I sijaitsi Vanhalta Nurmijärventieltä noin 100 m itään, heti Kaarelan keskustaan johtavan Kalannintien kaakkoispuolella sijaitsevan pellon luoteis- ja koillisreunassa (kartat ss. 8, 9). Pellon luoteisreunassa olevalla itä-länsi suuntaisella ja 26 metrin korkeuskäyrän vaiheilla kulkevalla 60 metrin pituisella tielinjaosuudella kaivettiin (tielinjan merkkipaalujen 1 ja 2 välillä) 6-8 metrin välein yhteensä 10 koekuoppaa, n:ot 1-10. N. 500 metrin pituisella kaakko-luode suuntaisella tielinjalla kaivettiin (merkkipaalujen 2 ja 3 välillä) 6-30 metrin välein yhteensä 13 koekuoppaa, n:ot 11-23. Tielinja leikkasi 20-26 metrin korkeuskäyrät (kartta s. 9).

Koekuoppia 1-19 peitti 30-40 cm paksu multakerros. Sen alta tuli esiin vaalean ruskea hienorakeinen hiekka, joka muuttui 50-60 cm:n syvyydessä kovaksi ruostehiekaksi. Koekuopista 20-23 tuli 20-30 cm:n vahvuisen multakerroksen alta savi. Tielinjan merkkipaalun n:o 3 kohdalla pelto muuttui kauttaaltaan saviseksi. Koekuopat olivat löydöttömät.

Kaivausalue II

Kartat ss. 8, 10.

Kaivausalue II sijaitsi kaakko-luode suuntaisen tielinjan merkkipaalujen 4 ja 5 sekä 5 ja 8 välillä ja pohjois-etelä suuntaisen tielinjan paalujen 5 ja 7 välillä. Alue on kesannolla olevaa peltoa, joka viettää loivasti lounaaseen kohti Mätäojaa (kartat ss. 8-10). Tielinjan merkki-

paaluista n:o 5 noin 80 metriä koilliseen, 22 metrin korkeuskäyrällä sijaitsee kampakeraaminen asuinpaikka (os. Shemeikankuja 3, omist. Bror Wallén; ks. V. Lehtosalon Helsingin pitäjän kiinteät muinaisjäännökset 1962; löydöt 15147:1-3, 15407:1-3 ja 15779). Merkkipaalujen 4 ja 5 välillä, noin 130 metrin pituisella matkalla 20 metrin korkeuskäyrän suunnassa kaivettiin 8 metrin välein ainoastaan 5 koekuoppaa, n:ot 24-28, koska suunnitellun tielinjan luoteisosassa tie kulkee 80 metrin pituisen matkan lähes kolme metriä korkean maavallin päällä (kartta s. 10). Koekuoppia peitti 40 cm paksu multakerros, jonka alta tuli savi. Koekuoppia 29-35 (merkkipaalujen 5 ja 8 välillä) peitti 10-20 cm:n vahvuinen humuskerros. Sen alta tuli esiin saven ja soran sekainen myllätty maa, joka päättyi 40-50 cm:n syvyydessä saveen.

Pohjois-etelä suuntaisella, noin 130 metrin pituisella tieosuudella (merkkipaalujen 5 ja 7 välillä) kaivettiin 18-40 metrin välein koekuopat 36-41 (kartta s.10). Koekuopista tuli noin 10 cm:n vahvuisen humuksen alta savi. Kaikki Koekuopat olivat löydöttömät.

Tielinja kulki suunnilleen 150 metrin pituisen matkan kaakko-luode suunnassa (merkkipaalujen 8 ja 9 välillä) 2 metriä korkean maavallin päällä, minkä takia kyseinen alue jätettiin tutkimatta.

Kaivausalue III

Kartat ss. 8, 11.

Kaivausalue III sijaitsi Kaarelan keskustaan vievän Runonlaulajantien lounaispuolella, entisen Kaarelan tilan pihamaalla (rek.n:o 8:376; talon pellosta on löytynyt tasataltta (KM 3055; ks. V. Lehtosalon Helsingin pitäjän kiinteät muinaisjäännökset 1962). Tutkittava alue on

pihamaata, jossa maasto viettää melko jyrkästi lounaaseen.

N. 80 metriä pitkä koillis-lounas suuntainen tielinjaosuus sijaitsi merkkipaalujen 11 ja 12 välillä ja leikkasi 18-22 metrin korkeuskäyrät. Alueelle kaivettiin 6-12 metrin välein yhteensä 9 koekuoppaa, n:ot 42-51 (kartta s.11).

Koekuoppia 42-45 peitti 30 cm:n vahvuinen humuskerros, jonka alta tuli savi. Koekuopista 46-51 tuli noin 10 cm paksun turvekerroksen alta entinen tienpohja, joka sisälsi isoja kivenlohkareita ja tiiliskiviä. Kaikki alueen III koekuopat olivat löydöttömät.

Suunnitellun tielinjan alle jäävät alueet saatiin tutkittua kokonaisuudessaan, eikä tutkitulla alueella ole aihetta jatkotutkimuksiin.

Luettelo kartoista

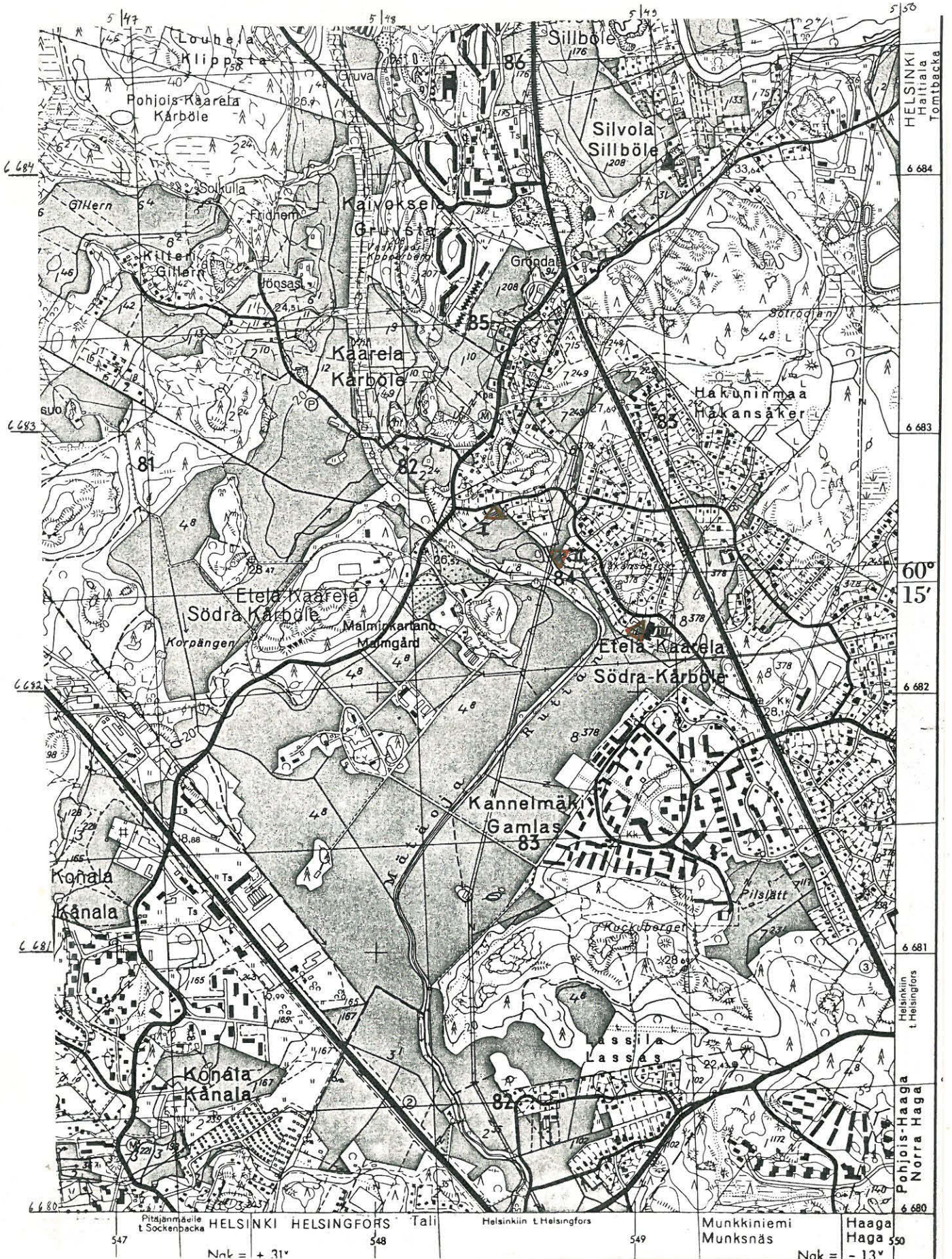
- Kartat:
- s. 8 Kopio peruskartasta 2043 01 HÄMEENKYLÄ, painettu 1958
 - s. 9 Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta I A 4, piirretty Helsingin kaupungin katurakennusosaston laatimaan asemakaavakartan 1:1000 mukaan. Jäljennänyt L. Väkeväinen.
 - s. 10 Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta II A 4, karttapohja sama kuin s. 9.
 - s. 11 Yleiskartta 1:1000 kaivausalueesta III A 4, karttapohja sama kuin s. 9.

kopio

peruskartasta n:o 2043 01 HÄMEENKYLÄ

1:20 000

pv. HKI 1958

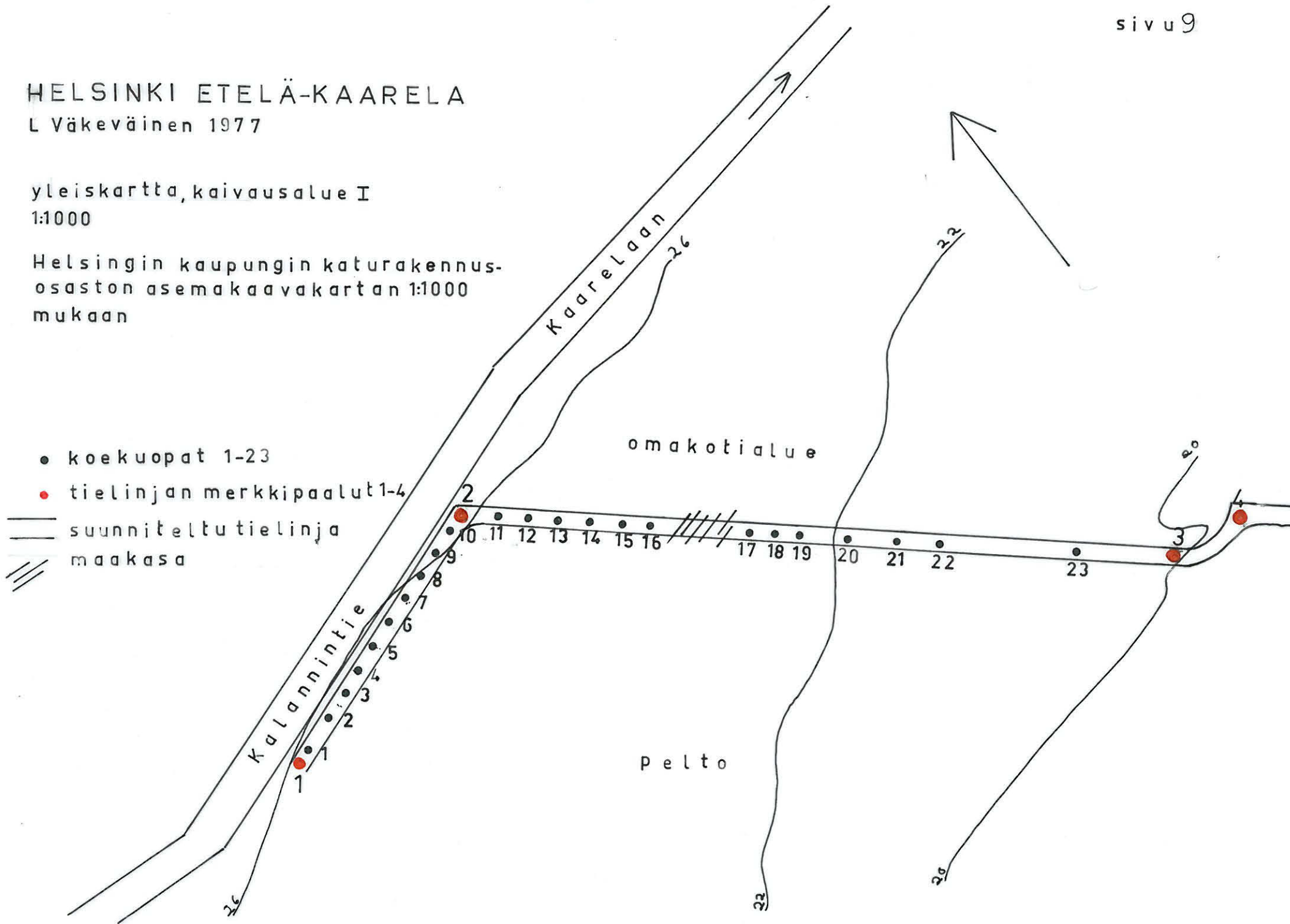
	kaivausalueen I koordinaatit	x = 82 70		kaivausalueen III koordinaatit	x = 82 24
		y = 48 46			y = 49 00
	kaivausalueen II koordinaatit	x = 82 52			
		y = 48 70			

HELSINKI ETELÄ-KAARELA
L Väkeväinen 1977

yleiskartta, kaivausalue I
1:1000

Helsingin kaupungin katurakennus-
osaston asemakaavakartan 1:1000
mukaan

- koekuopat 1-23
- tielinjan merkkipaalat 1-4
- suunniteltu tielinja
- /// maakasa

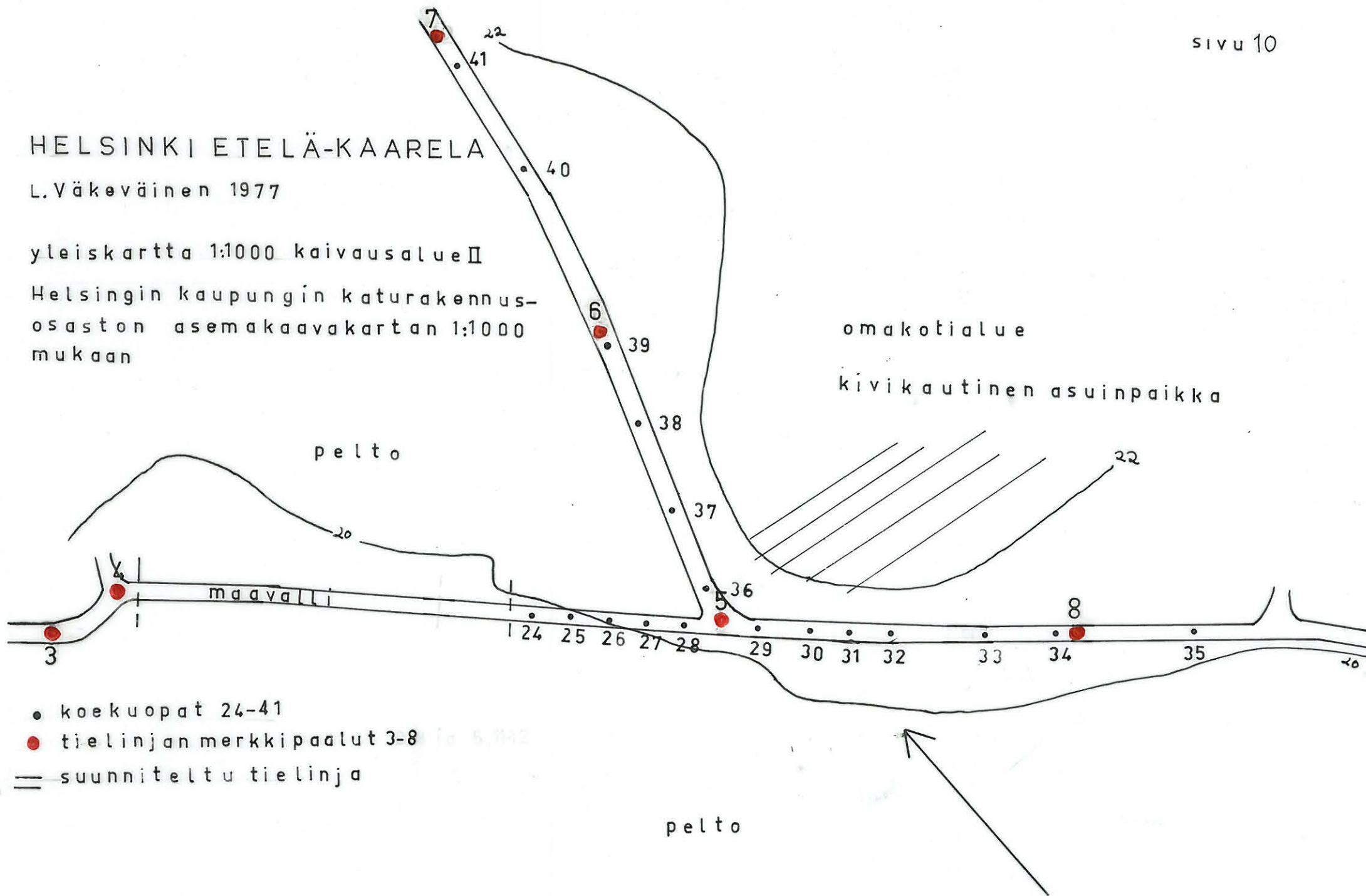

HELSINKI ETELÄ-KAARELA

L.Väkeväinen 1977

yleiskartta 1:1000 kaivausalue II

Helsingin kaupungin katurakennus-
osaston asemakaavakartan 1:1000
mukaan

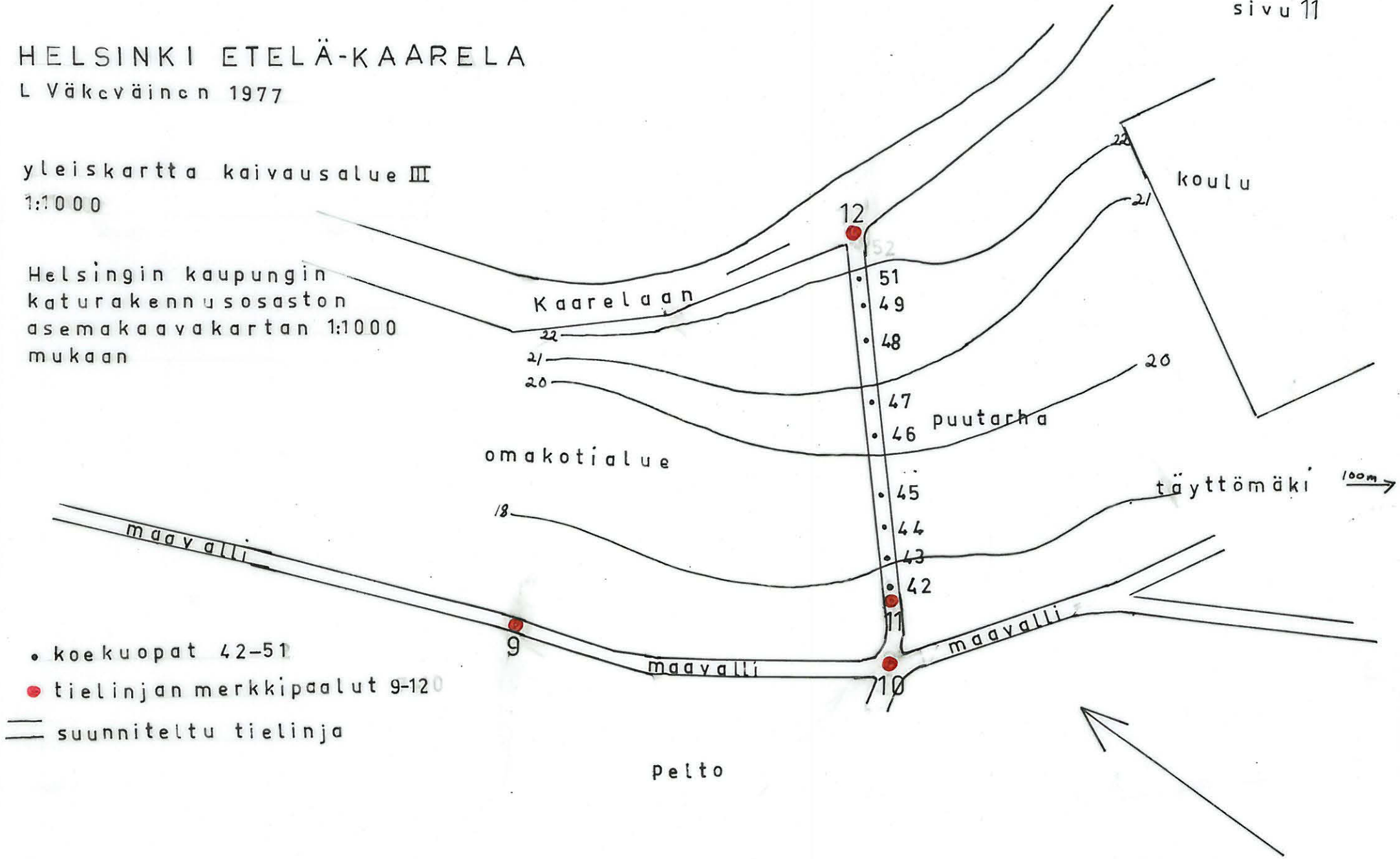
- koekuopat 24-41
- tielinjan merkkipaalat 3-8
- == suunniteltu tielinja

HELSINKI ETELÄ-KAARELA

L Väkeväinen 1977

yleiskartta kaivausalue III
1:1000

Helsingin kaupungin
katurakennusosaston
asemakaavakartan 1:1000
mukaan

- koekuopat 42-51
- tielinjan merkkipaalat 9-120
- == suunniteltu tielinja